

JUBILEJI – CELEBRATIONS

60 let red. prof. dr. Matjaža Klemenčiča

Matjaž Klemenčič, redni profesor za novejšo zgodovino in sodobno zgodovino na Filozofski fakulteti Univerze v Mariboru, se je rodil 13. septembra 1955 v Ljubljani. Leta 1979 je diplomiral na Oddelku za zgodovino Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani in tam leta 1983 tudi doktoriral iz zgodovinskih znanosti. Študijsko se je izpopolnjeval v Nemčiji in v Združenih državah Amerike. Od leta 1979 do leta 1982 je bil zaposlen na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani kot stažist raziskovalec. Leta 1983 se je zaposlil na Pedagoški fakulteti Univerze v Mariboru, najprej kot asistent, od leta 1985 kot docent in od leta 1989 kot izredni profesor. Senat Univerze v Ljubljani mu je leta 1998 podelil naziv rednega profesorja. V študijskem letu 1988/1989 je kot Fulbrightov štipendist deloval na univerzah Minnesota, Yale in Pittsburgh. V letih 1985–1991 in 1999 je bil predstojnik Oddelka za zgodovino na Univerzi v Mariboru, v obdobju 1991–1993 pa prodekan Pedagoške fakultete za raziskovalno dejavnost. Leta 1992 je bil skupaj z Mirkom Jurakom soustanovitelj podiplomskega programa *Ameriške študije* na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani, ki se še danes izvaja na tretji stopnji bolonjskega študijskega programa in na katerem predava tudi sam. Med letoma 2000 in 2009 je bil dopolnilno zaposlen kot znanstveni svetnik na Inštitutu za narodnostna vprašanja v Ljubljani, kjer je bil v obdobju 2000–2008 tudi predsednik Znanstvenega sveta. Med letoma 1996 in 2013 je o mednarodnih migracijah in slovenskih izseljencih predaval dodiplomskim študentom, v študijskem letu 2013/14 študentom na drugi stopnji bolonjskega študija na Oddelku za geografijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, med letoma 2001 in 2009 na Oddelku za geografijo Fakultete za humanistične študije Univerze na Primorskem, v zimskem semestru študijskega leta 2008/2009 pa je bil gostujoči profesor na Colorado State University Pueblo.

Ukvarja se z zgodovino priseljevanja v Združene države Amerike s posebnim ozirom na zgodovino slovensko-ameriške skupnosti, z zgodovino razpadanja Socialistične federativne republike Jugoslavije in nastajanja samostojne slovenske države ter z zgodovino koroških Slovencev. Je avtor oziroma soavtor desetih znanstvenih monografij: *Ameriški Slovenci in NOB v Jugoslaviji: naseljevanje, zemljepisna razprostranjenost in odnos ameriških Slovencev do stare domovine od sredine 19. stoletja do konca druge svetovne vojne* (1987),

Slovenes of Cleveland: the creation of a new nation and a new world community Slovenia and the Slovenes of Cleveland, Ohio (1995), *Jurij Trunk med Koroško in Združenimi državami Amerike ter zgodovina slovenskih naselbin v Leadvillu, Kolorado, in v San Franciscu, Kalifornija* (1999), *The Former Yugoslavia's Diverse Peoples: A Reference Sourcebook* (2004) v soavtorstvu z Mitjo Žagarjem, *Jim Pugel and other Slovenian pioneers of Pueblo, Colorado* (2009, 2013), *Prizadevanja koroških Slovencev za narodnostni obstoj po drugi svetovni vojni: izbrana poglavja* (2006) in *The endeavors of Carinthian Slovenes for their ethnic survival with/against Austrian governments after World war II: selected chapters* (2008) v soavtorstvu z Vladimirjem Klemenčičem in *Die Kärntner Slowenen und die Zweite Republik: zwischen Assimilierungsdruck und dem Einsatz für die Umsetzung der Minderheitenrechte* (2010), za katero sta s soavtorjem Vladimirjem Klemenčičem leta 2011 prejela Zoisovo nagrado za vrhunske znanstvenoraziskovalne in razvojne dosežke na področju proučevanja manjšinskega vprašanja na avstrijskem Koroškem, *Zgodovina skupnosti slovenskih Američanov v Pueblu, Kolorado* (2011). Leta 2015 sta z Jernejem Zupančičem uredila knjigo *Izbrana dela dr. Vladimira Klemenčiča*, ki prikazuje del ustvarjalnega opusa tega mednarodno uveljavljenega geografa. Matjaž Klemenčič je tudi avtor številnih izvirnih znanstvenih prispevkov, ki jih je objavil v slovenskih, hrvaških, srbskih, nemških, francoskih, poljskih, ameriških, britanskih in drugih mednarodnih znanstvenih publikacijah. Med temi naj posebej izpostavimo *Journal of American History*, *Journal of American Ethnic History* in *Nationalities Papers*.

Poleg obsežnega znanstvenoraziskovalnega dela je Matjaž Klemenčič predan pedagoškemu delu. S svojo strokovnostjo, zagnanostjo, natančnostjo in izrednim občutkom empatije naredi močan vtis na študente, zato ga mnogi izberejo za svojega mentorja. Doslej je bil mentor pri 110 diplomskih delih, osmih znanstvenih magistrskih delih in štirih doktorskih disertacijah, somentor pa pri dveh doktorskih disertacijah. Trije njegovi diplomanti, en magistrant in trije doktorandi so za svoja dela prejeli nagrade Urada Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu, trije doktorandi prve nagrade. Z doslednostjo in izjemno širokim znanjem v študentu vzpodbudi globoko željo po znanstvenem raziskovanju. Pedagoški proces ustrezno prilagodi prednostim in pomanjkljivostim posameznika ter ga skozi znanstvenoraziskovalno delo venomer vodi sistematično in spoštljivo. Mnogim med nami pa Matjaž Klemenčič ne predstavlja le odličnega znanstvenika, sodelavca in učitelja, temveč tudi vdanege in zanesljivega prijatelja.

Matjažu Klemenčiču čestitamo ob jubileju in mu želimo še veliko znanstvenoraziskovalnih in pedagoških uspehov!

Irena Marković, Maruša Verbič Koprivšek

marusa.verbic@um.si